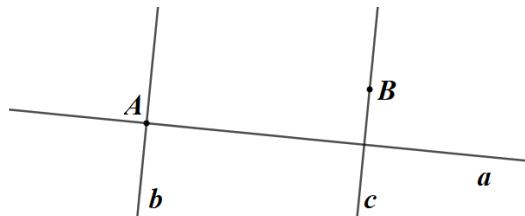

**Pravac, polupravac, dužina.
Krug i kružnica, četverokut, simetrala dužine.**

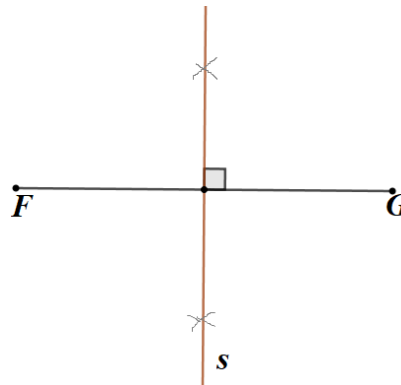
1) Nacrtaj pravac a te točke $A \in a, B \notin a$. $\rightarrow$ pravac a , točka A na pravcu a i točka B koja ne pripada pravcu a

- Nacrtaj: a) pravac b tako da $a \perp b$ i $B \in b \rightarrow$ pravac b okomit na pravac a koji prolazi točkom B
 b) pravac c tako da $c \parallel b$ i $A \in c \rightarrow$ pravac c paralelan s pravcem b koji prolazi točkom A

2) Nacrtaj dužinu $\overline{FG}$ duljine 49 mm te ju bez mjerenja razdijeli na dva jednaka dijela.

Konstruiramo simetralu dužine $\overline{FG}$.

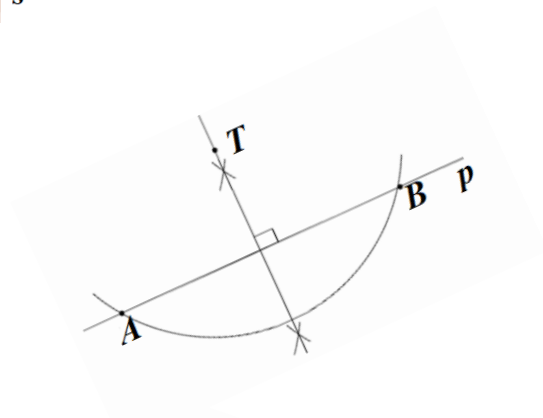

3) Konstruiraj **okomicu** iz točke T na pravac p .

1° Oko točke T opišemo luk, tako da on siječe pravac p u dvjema točkama, A i B .

2° Konstruiramo simetralu $\overline{AB}$.

3° Ta **simetrala** određuje traženu **okomicu** na pravac p .

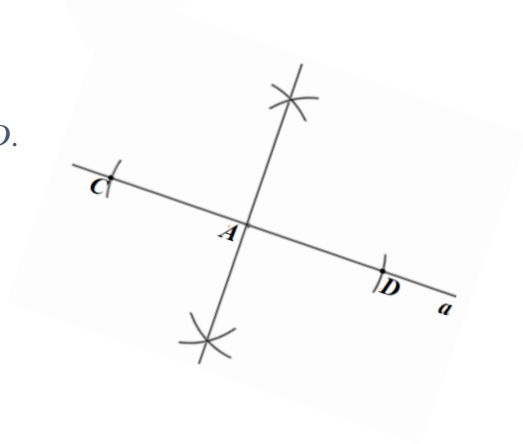

4) Konstruiraj **okomicu** iz točke A na pravac a .

1° Oko točke A opišemo luk koji presijeca pravac a u točkama C i D .

2° Konstruiramo simetralu $\overline{CD}$.

3° **Simetrala** je tražena **okomica** na pravac a u točki A .

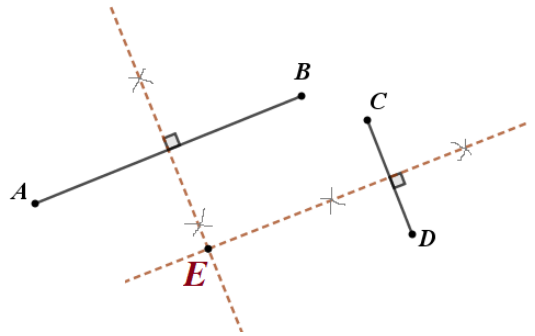

5) Odredi točku E koja je **jednako udaljena** od dužina $\overline{AB}$ i $\overline{CD}$.

1° Konstruirati simetralu dužine $\overline{AB}$.

2° Konstruirati simetralu dužine $\overline{CD}$.

3° Tražena točka E je u sjecištu simetrala.

6) Nacrtaj kružnicu **promjera duljine 8 cm** te:

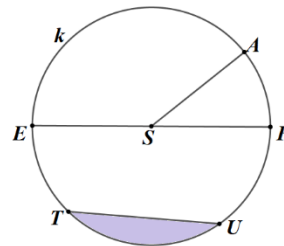
$r = 4 \text{ cm}$

a) promjer $\overline{EF}$

b) polumjer $\overline{SA}$

c) tetivu $\overline{TU}$

d) označi jedan kružni odsječak

7) Izračunaj **opseg** i **površinu** pravokutnika $ABCD$ ako je $|AB| = 43 \text{ mm}$, a $|AD| = 5 \text{ cm}$.

$$\begin{aligned} a &= 43 \text{ mm} \\ b &= 5 \text{ cm} = \mathbf{50 \text{ mm}} \\ o, P &= ? \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} o &= 2 \cdot (a + b) \\ o &= 2 \cdot (43 + 50) \\ o &= 2 \cdot 93 \\ o &= \mathbf{186 \text{ mm}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} P &= a \cdot b \\ P &= 43 \cdot 50 \\ P &= \mathbf{2150 \text{ mm}^2} \end{aligned}$$

8) Izračunaj **duljinu stranice** i **površinu** kvadrata opsega 48 cm.

$$\begin{aligned} o &= 48 \text{ cm} \\ a, P &= ? \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} o &= 48 \\ 4 \cdot a &= 48 \\ a &= 48 : 4 \\ a &= \mathbf{12 \text{ cm}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} P &= a^2 \\ P &= 12 \cdot 12 \\ P &= \mathbf{144 \text{ cm}^2} \end{aligned}$$

9) Izračunaj **opseg** pravokutnika površine 104 cm^2 i duljine jedne stranice 8 cm.

$$\begin{aligned} P &= 104 \text{ cm}^2 \\ a &= 8 \text{ cm} \\ a, o &= ? \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} P &= 104 \\ a \cdot b &= 104 \\ 8 \cdot b &= 104 \\ b &= 104 : 8 \\ b &= \mathbf{13 \text{ cm}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} o &= 2 \cdot (a + b) \\ o &= 2 \cdot (8 + 13) \\ o &= 2 \cdot 21 \\ o &= \mathbf{42 \text{ cm}} \end{aligned}$$

10) Izračunaj **opseg** kvadrata površine 16 cm^2 .

$$\begin{aligned} P &= 16 \text{ cm}^2 \\ a, o &= ? \end{aligned}$$

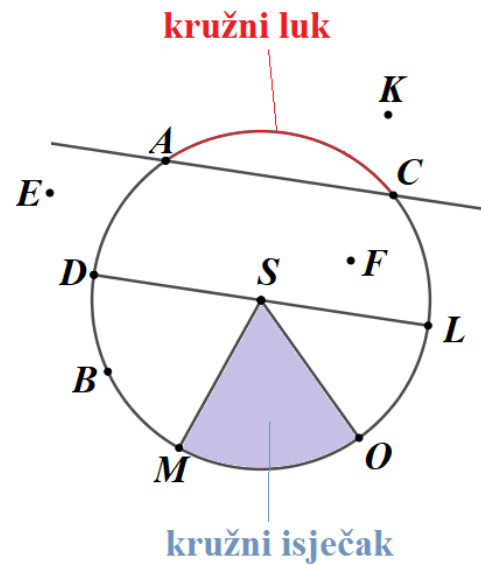
Koji broj pomnožen **sam sa sobom** daje 16?

$$\begin{aligned} P &= 16 \\ a \cdot a &= 16 \\ a &= \mathbf{4 \text{ cm}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} o &= 4 \cdot a \\ o &= 4 \cdot 4 \\ o &= \mathbf{16 \text{ cm}} \end{aligned}$$

11) Dopuni:

- a) Dužina $\overline{DL}$ je promjer kružnice.
- b) Dužina $\overline{SM}$ je polumjer kružnice.
- c) Točke $\underline{A, C, L, O, M, B, D} \in k$.
- d) Točke $\underline{A, C, L, O, M, B, D, S, F}$ pripadaju krugu.
- e) Točke $\underline{E, K} \notin K$.
- f) U kakvom su položaju $\overline{DL}$ i $\overline{AC}$? (napiši mat. simbolom)
 $\underline{\overline{DL} \parallel \overline{AC}} \text{ (paralelne su)}$
- g) Dužina $\overline{AC}$ je tetiva kružnice.
- h) Dužine $\underline{\overline{SL}, \overline{SO}, \overline{SM}, \overline{SD}}$ su polumjeri kružnice.
- i) Promjer je najdulja tetiva.

- Označi na skici:**
- a) Kružni luk određen točkama A i C.
- b) Jedan kružni isječak.